

Årsredovisning 2013

Inspektionen för vård och omsorg

Du får gärna citera Inspektionen för vård och omsorgs texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Inspektionen för vård och omsorg har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Artikelnr: IVO2014-3

Formgivning och produktion: Yra AB

Utgiven: www.ivo.se, februari 2014

Innehållsförteckning

GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	3
DETTA ÄR INSPEKTIONEN FÖR VÅRD OCH OMSORG	4
Bakgrund	4
Vårt uppdrag	4
Organisation	5
En regionaliserad verksamhet	5
Centraliserad verksamhet vid de regionala avdelningarna	5
Myndighetsövergripande avdelningar	5
Intäkter	6
Kostnader	6
VERKSAMHETEN UNDER ÅRET 2013	7
Resultatredovisning	7
Anmälning- och underrättelseskyldighet angående verksamhet	7
Klagomål	8
Författningsreglerad frekvenstillsyn	9
Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet	10
Tillsyn av personal inom hälso- och sjukvården	10
Åtgärder mot verksamhet och personal	11
Ej verkställda beslut och gynnande domar	12
Pröva och utfärda hälso- och sjukvårdstillstånd	12
Pröva och utfärda socialtjänstillstånd	12
Register	13
Journalförstöring	13
Återrapporteringskrav	13
Antal verksamheter med tillstånd som varit föremål för tillsyn	13
Frekvenstillsyn	14
Inspektioner och besök	15
Egeninitierade tillsynsinsatser	18
Brister i egenkontroll	18
Anmälningar om allvarliga missförhållanden	19
Ej verkställda beslut och ansökan om särskild avgift (gynnande beslut)	20
Överflyttning av ärenden	20
Effektivisering av myndighetens verksamhet	21
Samverkan med andra myndigheter, huvudmän och övriga omvärldsintressenter	21
Verksamhetens intäkter och kostnader	23

PERSONAL OCH KOMPETENS	25
IVO:s medarbetare	25
Personalsammansättning	25
Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	25
Tydligt ledarskap	25
Aktiv medarbetare	26
Arbetsmiljö	26
Arbetstidens förläggning	26
Sjukfrånvaro	26
Strategi för kompetensförsörjning	27
EKONOMISK REDOVISNING	29
Redovisningsprinciper	30
Resultaträkning	31
Balansräkning	32
Anslagsredovisning	34
Noter	35
Noter till resultaträkningen	35
Noter till balansräkningen	36
Noter till anslagsredovisningen	38
Sammanställning över väsentliga uppgifter	39
Ersättningar till ledande befattningshavare och insynsråd	40
Årsredovisningens undertecknande	41

Generaldirektören har ordet

Det har varit en spännande tid sedan Inspektionen för vård och omsorg (IVO) såg dagens ljus i början av sommaren 2013. Jag är stolt över hur bra arbetet på myndigheten har kommit igång under det första halvåret. Samtidigt ser jag att vi har en rad utmaningar framför oss.

Det finns ett starkt förändringstryck på IVO både internt och externt. För vård- och omsorgstagarnas skull behöver tillsynen över hälso- och sjukvård, socialtjänst och LSS-verksamhet bli starkare, tydligare och effektivare. En ökad mångfald av utförare och en hög förändringstakt i vård och omsorg ställer stora krav på IVO:s verksamhet. Vår största utmaning blir att leva upp till de krav som uppdragsgivaren ställer avseende den författningsreglerade tillsynen och samtidigt inspektera mer, analysera och återföra bredare samt i större utsträckning än tidigare bedriva egeninitierad tillsyn baserad på egen riskanalys och bedömning.

Som jag ser det har IVO tre huvudsakliga uppdrag. Myndigheten ska bedriva tillsyn och pröva ansökningar om tillstånd och vi har dessutom ett tydligt förändringsuppdrag. Under IVO:s första sju månader har vi påbörjat ett intensivt effektiviseringsarbete och, där det är lämpligt, standardiseringsarbete. Vi måste effektivisera det som är löpande och återkommande så att vi får utrymme att utveckla vår verksamhet i önskvärd riktning.

IVO förväntas bland annat bedriva tillsyn utifrån egen riskanalys och bedömning i större omfattning än den tidigare tillsynsmyndigheten. Jag kan samtidigt konstatera att IVO i huvudsak är en ärendestyrd och uppdragsstyrd verksamhet och att utrymmet för egeninitierad tillsyn är litet. Frekvenstillsynen av hem för vård eller boende av barn och unga samt detaljerad lagstiftning gällande handläggningen av enskildas klagomål låser en stor del av IVO:s resurser. Det gör att andra angelägna områden i vården och omsorgen blir eftersatta i tillsynen.

En annan viktig del i IVO:s förändringsuppdrag som jag vill nämna är att vi i större utsträckning ska återföra det vi ser i tillsynen till vården och omsorgen. Under hösten genomförde IVO en mycket

uppskattad nationell serie med 17 återföringskonferenser riktade till kommuner och landsting. Vid dessa konferenser presenterades den nya myndigheten och de senaste tillsynsresultaten och diskussioner fördes kring formerna för kommande tillsynsåterföring. Vi har även träffat andra omvärldsintressenter på dialogmöten.

Jag tror att en av de viktigaste förutsättningarna för att lyckas med IVO:s uppdrag är ett lyhört och kommunikativt ledarskap som motiverar, coachar och följer upp. Detta i samspel med ett medarbetarskap som präglas av delaktighet, ansvarstagande och engagemang. Vi måste alla bidra till en god arbetsmiljö och organisationskultur på IVO, så att det är en rolig och stimulerande arbetsplats att jobba på.

Slutligen vill jag påminna om vilket betydelsefullt uppdrag IVO har. Vår verksamhet berör utsatta människor i behov av vård och omsorg. Vård- och omsorgstagarna står ofta i beroendeställning till vård- och omsorgsgivarna och förmår inte alltid att hävda sina egna intressen. Med hjälp av en väl fungerande tillsyn kan IVO både utkräva ansvar och bidra till ett lärande som kan förbättra vården och omsorgens kvalitet och patientsäkerhet. Vi som arbetar på IVO måste tillsammans jobba i riktning mot IVO:s vision:

- Vi har koll!
- Vi skapar lärande!
- Vi gör vården och omsorgen säkrare och bättre!

Ett stort tack till alla medarbetare på IVO för era goda insatser under IVO:s första sju månader! Jag är glad och imponerad över er förmåga att på samma gång hantera de stora förväntningarna på myndigheten, sköta det löpande arbetet och delta i förändringsarbetet och blicka framåt.

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

1 Detta är Inspektionen för vård och omsorg

Bakgrund

I juni 2012 beslutade regeringen att inrätta en ny renodlad tillsyns- och tillståndsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Avsikten var att skilja tillsynen från normering, kunskapsutveckling och bidragsgivning. Dåvarande tillsynsverksamhet vid Socialstyrelsen bröts ut och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) inrättades den 1 juni 2013. Då flertalet av de medarbetare som arbetade med tillsyn eller tillståndsgivning på Socialstyrelsen valde att följa med till IVO var det huvudsakligen

fråga om en verksamhetsövergång. Att IVO tog över tillsynsverksamheten innebar också att de ärendebalanser som fanns på Socialstyrelsen följde med till IVO.

I syfte att förstärka kärnverksamheten genomförde utredningen som inrättade IVO många nyrekryteringar till de regionala avdelningarna under våren 2013. De rekryteringar som behövdes till stödverksamheten genomfördes sedan.

Vårt uppdrag

IVO:s främsta uppgift är att svara för tillsyn och tillståndsprövning inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet, socialtjänst och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Syftet med tillsynen är att granska att befolkningen får vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter. Den lagstiftning som styr vår verksamhet är i huvudsak patientsäkerhetslagen (2010:659), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I bildandet av IVO ingick uppdraget att utvecklas inom bland annat följande områden:

Analys – IVO ska regelbundet analysera och dra generella slutsatser av de brister och missförhållanden vi ser i verksamheterna inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Riskbaserad tillsyn – IVO ska utveckla rutiner för att planera tillsyn grundad på egen riskanalys. Riskanalysen ska baseras på iakttagelser från såväl den egna tillsynen som andra aktörer.

Vägledning – IVO ska inom ramen för tillsynen ge råd och vägledning till verksamheterna i vård och omsorg.

Tillsynsåterföring – IVO ska återföra brett vad vi ser i tillsynen. Detta för att skapa ett systematiskt lärande och för att undvika att brister och missförhållanden upprepas.

Förutom de utvecklingsområden som regeringen har pekat ut har IVO:s ledning sett behov av ett förändringsarbete exempelvis när det gäller myndighetens organisationskultur. För att hantera dessa utmaningar och bygga en myndighet för framtiden har fyra prioriterade utvecklingsområden identifierats som ram för förändringsarbetet:

- Förstärkt organisationskultur
- Effektivare ärendeprocesser
- Utvecklad analys och kunskapsåterföring
- Mer träffsäker riskbaserad tillsyn

Under hösten 2013 har tids- och aktivitetsplaner beslutats för varje utvecklingsområde och förändringsarbetet har påbörjats.

Organisation

IVO är en så kallad enrådighetsmyndighet, som leds av en myndighetschef. Vi har ett insynsråd med uppgiften att utöva insyn och att ge generaldirektören råd. Under 2013 har insynsrådet bestått av generaldirektören och sex ledamöter. IVO ska dessutom ha en internrevision. Rekrytering av en internrevisionschef pågår för närvarande.

IVO:s verksamhet bedrivs vid tre myndighetsövergripande avdelningar i Stockholm och vid sex regionala avdelningar runt om i landet. Sammanlagt är vi drygt 600 anställda.

EN REGIONALISERAD VERKSAMHET

Den operativa kärnverksamheten bedrivs vid de sex regionala avdelningarna som är placerade i Umeå, Örebro, Stockholm, Jönköping, Göteborg och Malmö. Samtliga regionala avdelningar ansvarar för:

- Tillsyn över verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.
- Tillsyn över legitimerad personal, inklusive anmälningar till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) angående återkallelse av legitimation och annan behörighet.
- Enskildas klagomål mot hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

CENTRALISERAD VERKSAMHET VID DE REGIONALA AVDELNINGARNA

IVO:s tillståndsverksamhet hanteras centralt och är placerad på den regionala avdelningen i Stock-

IVO:s verksamhetsidé

”Vi finns till för vård- och omsorgstagarna och vårt uppdrag är att genom tillsyn och tillståndsprovning bidra till en vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter.”

holm. Där hanteras även samtliga ärenden som rör förstöring av patientjournaler, samordning angående medicintekniska produkter och av apotekstillsyn samt tillsyn och arbete i övrigt kopplat till blod- och vävnadsverksamhet.

Den regionala avdelningen i Örebro har ett centralt ansvar för överflyttning av ärenden mellan kommuner enligt socialtjänstlagen.

MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE AVDELNINGAR

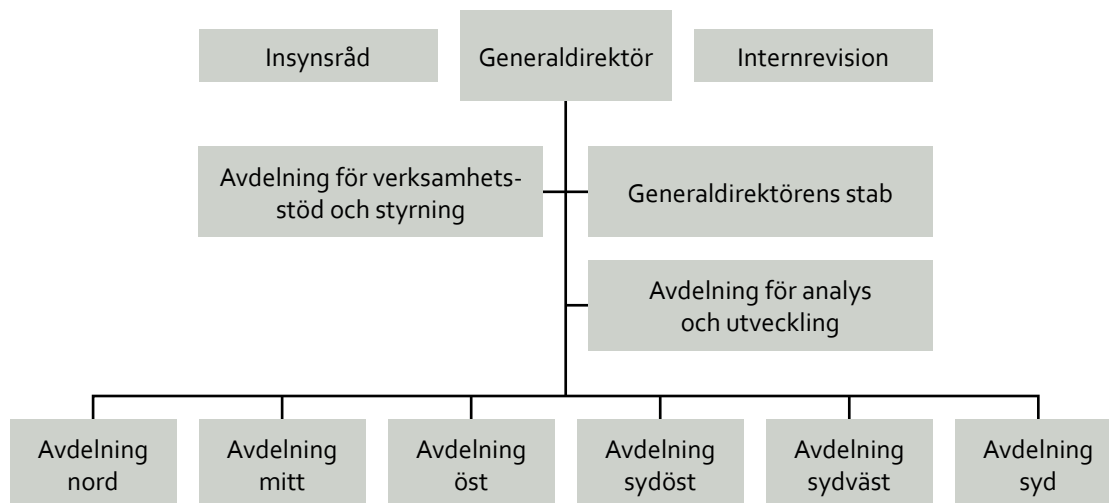
Generaldirektören och de tre myndighetsövergripande avdelningarna har kontor i Stockholm. De myndighetsövergripande avdelningarna är generaldirektörens stab, avdelningen för verksamhetsstöd och styrning samt avdelningen för analys och utveckling.

Generaldirektörens stab ger generaldirektören stöd bland annat när det gäller myndighetsledningsgruppens arbete och myndighetsledningens omvärldskontakter.

Avdelningen för verksamhetsstöd och styrning arbetar med strategiska frågor som rör ekonomi, IT, kommunikation, HR och verksamhetsutveckling. Där finns också en centralt placerad rättsenhet inklusive huvudregistratur.

Avdelningen för analys och utveckling har huvudansvaret för riskanalys och analys av tillsynens resultat. Avdelningen har dessutom huvudansvaret för utveckling av tillsynsmetoder. På avdelningen finns även IVO:s registerverksamhet.

IVO:s organisation 2013

INTÄKTER

Inspektionen för vård och omsorg har en ekonomi i balans 2013. Verksamheten finansieras med anslag, avgifter och andra ersättningar och bidrag från andra myndigheter. För 2013 tilldelades Inspektionen för vård och omsorg 376 mkr inom anslaget 8:2:1, de övriga finansieringskällorna är små i förhållande till tilldelat anslag. Anslaget har förbrukats med 355 mkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 20 mkr.

KOSTNADER

Kostnaderna för verksamheten uppgår under perioden till 359 mkr. Kostnaderna för personal är 234 mkr, 65 % av totala kostnader, kostnader för lokaler uppgår till 21 mkr, 6 % av de totala kostnaderna och övriga driftkostnader uppgår till 100 mkr, 28 % av de totala kostnaderna. I övriga driftkostnader ingår extraordinära kostnader med cirka 32 mkr för bildandet av myndigheten.

Verksamhetens intäkter

	tkr
Intäkter av anslag	355 355
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2 334
Intäkter av bidrag	1 184
Finansiella intäkter	436
Summa	359 309

Verksamhetens kostnader

	tkr
Kostnader för personal	234 584
Kostnader för lokaler	21 096
Övriga driftkostnader	99 953
Finansiella kostnader	122
Avskrivningar och nedskrivningar	3 554
Summa	359 309

2 Verksamheten under året 2013

Resultatredovisning

I resultatredovisningen presenteras IVO:s prestationer med tillhörande kostnader 1 juni–31 december 2013. Kapitlet är uppdelat efter IVO:s kärnprocesser och till dessa kopplade ärendeslag. Flera av ärendeslagen återfinns även i kapitlet för återrapporteringskrav, med specificerade uppgifter i enlighet med regeringens frågeställningar.

För vissa ärendeslag redovisas ingående och utgående balans. Den ingående balansen är inte alltid överensstämmande med den utgående balansen. I sällsynta fall kan ett ärende behöva registreras om till ett nytt ärende, vilket påverkar balanserna.

Personalkostnaderna har beräknats med utgångspunkt från myndighetens tidredovisning. De extraordinära kostnader som uppkommit med anledning av bildandet av myndigheten uppgår till cirka 31,5 miljoner kronor och har fördelats tillsammans med övriga myndighetsövergripande kostnader på redovisade prestationer. Kostnaderna har fördelats med antal redovisade timmar som underlag.

ANMÄLNINGS- OCH UNDER- RÄTTELSESKYLDIGHET ANGÅENDE VERKSAMHET

Anmälningar enligt lex Maria

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivare anmäla händelser till IVO som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada. Vårdgivarna är också skyldiga att utreda den aktuella händelsen. IVO:s bedömningar och beslut fokuserar i första hand på hur vårdgivaren fullgjort denna utredningsskyldighet.

Lex Maria 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	1347
Registrerade anmälningar	1264
Avslutade ärenden	1249
Utgående balans 2013-12-31	1365
Total kostnad (tkr)	28 761

Anmälningar enligt lex Sarah

Personal inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är skyldiga att rapportera missförhållanden samt påtagliga risker för missförhållanden. Rapporteringen ska göras till den som bedriver verksamheten, som i sin tur är skyldig att utreda den rapporterade händelsen samt undanröja det rapporterade missförhållandet. Om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande är allvarligt ska den som bedriver verksamheten snarast anmäla det till IVO. IVO bedömer i första hand om utredningen är tillräckligt omfattande och om verksamheten åtgärdat det aktuella missförhållandet.

Lex Sarah 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	369
Registrerade anmälningar	664
Avslutade ärenden	617
Utgående balans 2013-12-31	418
Total kostnad (tkr)	11 413

Anmälan avseende blod-, vävnads- och transplantationsverksamhet

Verksamheter som hanterar blod och vävnader

eller transplanterar organ, ska enligt lag anmäla allvarliga avvikande händelser och biverkningar till IVO.

Anmälan avseende blod och vävnad samt transplantationsverksamhet 1 juni–31 december

	Registrerade avvikande händelser	Beslut avvikande händelser	Registrerade biverkningar	Beslut biverkningar
Blodverksamheter	53	42	38	33
Vävnadsverksamheter	10	10	25	19
Transplantationsverksamheter	2	2	1	0
Total kostnad (tkr)	921			

Antal ärenden inom denna kategori är hämtade från manuella sammanställningar där balanser saknas.

Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård

Händelse som medfört att någon drabbats av, eller utsatts för risk att drabbas av, allvarlig skada till följd av brister i säkerheten vid en avdelning som ger vård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård eller lagen om rättspsykiatrisk vård eller vid en enhet för rättspsykiatrisk undersökning, ska anmälas till IVO.

- Negativ händelse med övrig medicinteknisk produkt ska anmälas av verksamheten till tillverkaren och läkemedelsverket. I dessa fall ska verksamheten informera IVO om händelsen.

Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	5
Registrerade anmälningar	17
Avslutade ärenden	9
Utgående balans 2013-12-31	13
Total kostnad (tkr)	951

Händelse avseende medicinteknik

- Negativa händelser med egentillverkad medicinteknisk produkt inom verksamhet som omfattas av såväl hälso- och sjukvårdslagen som tandvårdslagen ska anmälas till IVO.

Anmälan och information avseende negativa händelser med medicinteknisk produkt 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	24
Registrerade anmälningar	170
Avslutade ärenden	127
Utgående balans 2013-12-31	69
Total kostnad (tkr)	476

KLAGOMÅL

Klagomål på hälso- och sjukvården

Enskilda personer, exempelvis patient eller anhörig till patient, kan enligt patientsäkerhetslagen lämna klagomål på såväl verksamhet som personal inom sjukvården till IVO. Samtliga klagomål inkommer och registreras centralt. Ärendet utreds sedan på den tillsynsavdelning som ansvarar för tillsynen i den aktuella regionen.

Klagomål på hälso- och sjukvård 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	6402
Registrerade klagomål	3122
Avslutade ärenden	2699
Utgående balans 2013-12-31	6788
Total kostnad (tkr)	100 898

Klagomål på socialtjänst

Klagomål på verksamhet inom socialtjänst kan enligt socialtjänstlagen samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade lämnas till någon av IVO:s regionala tillsynsavdelningar.

Klagomål på socialtjänst 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	1397
Registrerade klagomål	1481
Avslutade ärenden	1743
Utgående balans 2013-12-31	1136
Total kostnad (tkr)	53 432

Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst

En del av de klagomål som inkommer till IVO behandlar ärenden inom verksamheter där både patientsäkerhetslagen och socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är aktuell.

Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	111
Registrerade klagomål	157
Avslutade ärenden	103
Utgående balans 2013-12-31	165
Total kostnad (tkr)	4 666

Antal ärenden inom denna kategori är egentligen högre. Det beror på att en del av ärendena delas upp i två ärenden eftersom olika kommunicerings- och sekretessregler gäller i de olika lagstiftningarna. De ärenden som delats återfinns i tabellerna ovan för klagomål på hälso- och sjukvård respektive klagomål på socialtjänst.

FÖRFATTNINGSREGLERAD FREKVENSTILLSYN

Frekvenstillsyn av blod- och vävnads- verksamhet

För verksamheter som hanterar blod och vävnader finns ett författningskrav på att de ska inspekteras av IVO minst vartannat år. Denna frekvenstillsyn fokuserade i år främst på hur verksamheterna efterlever sitt ledningssystem.

Frekvenstillsyn blod och vävnad 1 juni–31 december

	Antal inspektioner
Blodverksamheter	7
Vävnadsverksamhet	17
Total kostnad (tkr)	1 568

Sex inspektioner av vävnadsinrättningar kommer att överskrida sitt två-årsintervall med 1–2 månader, men kommer att inspekteras inom tiden för sitt tillstånd (se avsnittet Pröva och utfärda hälso- och sjukvårdstillstånd).

Frekvenstillsyn av boende för barn och ungdomar

IVO ska enligt lag och förordning regelbundet inspektera boenden för barn och ungdomar. Regleringen avser hem för vård eller boende för barn och unga (HVB), de särskilda ungdomshem som drivs av Statens institutionstyrelse (SiS) samt bostäder med särskilt stöd och service för barn eller ungdomar enligt LSS. Inspektion ska ske minst två gånger per år. Minst en av inspektionerna ska vara oanmäld.

Under 2013 har tillsynen av HVB inriktats mot hur verksamheterna följer bestämmelserna i lex Sarah och föreskrifterna om ledningssystem för ett systematiskt kvalitetsarbete. I bostäder enligt 9 § 8 LSS har temat varit god kvalitet utifrån personal, kompetens och bemanning, också där utifrån bestämmelserna om ledningssystem.

Inspektioner frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar 1 juni–31 december

	Antal inspektioner
Anmälda inspektioner	390
Oanmälda inspektioner	828
Totalt antal inspektioner	1218
Total kostnad (tkr)	50 324

INITIATIVÄRENDE ANGÅENDE TILLSYN AV VERKSAMHET

IVO har möjlighet att initiera tillsyn av verksamheter inom vård och omsorg, utifrån information som kommit myndigheten till del. Denna information kan till exempel komma från anmälningar och klagomål, men även från media, allmänhet och andra myndigheter.

Några av de områden som varit fokus för IVO:s egeninitierade tillsynsinsatser är verksamheternas planering av vården inför sommarperioden, distribution av dosläkemedel, och HVB för vuxna missbrukare.

Avslutade initiativärende angående tillsyn av verksamhet 1 januari–31 december 2013

	Antal
Hälso- och sjukvård	237
Hälso- och sjukvård/socialtjänst	26
Socialtjänst	301
Total kostnad (tkr)	38 454

Antal ärenden inom denna kategori är i realiteten något lägre. Detta eftersom det förekommit att frekvenstillsyn registrerats som initiativärende.

TILLSYN AV PERSONAL INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

IVO granskar legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som befaras utgöra en fara för patient-säkerheten. Skälen till granskningen kan vara oskicklighet, olämplighet, sjukdom eller missbruk av alkohol, narkotika eller andra droger. Ärenden kan aktualiseras genom anmälningar från vårdgivare, beslut om prövotid från HSAN eller på eget initiativ av IVO. Egna initiativ kan baseras på information från apotek, försäkringskassa, polis och domstol, eller via någon annan kanal så som media, samt efter IVO:s utredning av andra ärenden.

Ärenden avseende beslutad prövotid löper enligt en förutbestämd tidplan.

Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal 1 juni–31 december

	Anmälan och initiativ	Beslutad prövotid och uppföljning
Ingående balans 2013-06-01	244	
Registrerade ärenden	203	28
Beslutade ärenden*	155	11
Utgående balans 2013-12-31	294	
Total kostnad (tkr)	11 703	1 654

*Av dessa resulterade 46 i anmälningar till HSAN

ÅTGÄRDER MOT VERKSAMHET OCH PERSONAL

Kostnaderna avseende åtgärder mot verksamhet och personal har inte fördelats på respektive ärendeslag. Den totala kostnaden uppgår till 4 180 tkr.

Föreläggande

Om det i en verksamhet förekommer brister som utgör en fara för patientsäkerheten, eller missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser som de har rätt till, kan IVO fatta beslut om föreläggande. Ett föreläggande kan vara med eller utan vite. I de fall verksamheten inte åtgärdar de aktuella bristerna kan det i yttersta fall leda till att IVO utfärdar ett förbud eller återkallar verksamhetens tillstånd. Under den del av 2013 som IVO ansvarat för tillsynen har IVO inte utfärdat något förbud eller återkallat någon verksamhets tillstånd.

Föreläggande 1 juni–31 december

	Antal
Hälso- och sjukvård	1
Socialtjänst	6

Samtliga förelägganden inom socialtjänst har varit med vite. Föreläggandet inom hälso- och sjukvård var utan vite.

Åtalsanmälan

Om IVO i ett pågående tillsynsärende eller på annat sätt uppmärksammar ett eventuellt brott ska åtalsanmälan övervägas. Ställningstagande till anmälan sker i regel efter viss utredning.

Åtalsanmälan 1 juni–31 december

	Antal
Hälso- och sjukvård	10
Socialtjänst	0

Överflyttning av ärende mellan kommuner

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (SoL) i fråga om en enskild person kan flyttas över från en kommun till en annan. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommu-

nen. I de fall berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet kan den kommun som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO. En sådan ansökan får också göras av en kommun som efter en månad fortfarande inte har fått svar från en annan kommun på begäran om överflyttning.

Överflyttning av ärende enligt SOL 1 juni–31 december

	Antal
Registrerade	148
Beslutade	164

Beslut inom denna kategori kan överklagas. Ärenden avslutas först när tidpunkten för att inkomma med överklagande har passerat. Detta gör att siffror för in- och utgående balanser inte är relevanta för att åskådliggöra IVO:s prestationer.

Omhändertagande av patientjournal och personakt i enskild verksamhet och återlämnande av sådan

Om det kan antas att patientjournaler eller personakter inte kommer att handhas enligt gällande bestämmelser kan IVO besluta att dessa ska omhändertas. Ett sådant ärende påbörjas antingen genom en ansökan från verksamheten eller på initiativ från IVO. Ansökan kan även avse återlämnandet av journaler eller personakter.

Omhändertagande och återlämnande av patientjournal och personakt i enskild verksamhet samt återlämnande av sådan 1 juni–31 december

	Registrerade ärenden	Beslutade ärenden
Omhändertagande		
Hälso- och sjukvård	24	26
Socialtjänst	2	2
Återlämnande		
Hälso- och sjukvård	11	12
Socialtjänst	2	3

Antal ärenden inom denna kategori är hämtade från manuella sammanställningar där balanser saknas.

EJ VERKSTÄLLDA BESLUT OCH GYNNANDE DOMAR

Beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen som stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska omedelbart verkställas av kommunen. I de fall verkställandet dröjt mer än tre månader ska kommunerna rapportera detta till IVO. Kommunnerna inkommer med rapporterna kvartalsvis. Om den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Förvaltningsdomstolen inkommer med gynnande domar till IVO när en enskild har beviljats bistånd enligt SoL eller insats enligt LSS. Dessa följs upp av IVO med stickprovskontroll av var tionde dom, för att säkerställa att domen verkställs.

Ej verkställda beslut 1 juni–31 december

	Antal
Ingående balans 2013-06-01	5052
Inrapporterade ärenden	4614
Avslutade ärenden	5339
Utgående balans 2013-12-31	4324
Total kostnad (tkr)	11 378

PRÖVA OCH UTFÄRDA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSTILLSTÅND

IVO utfärdar olika tillstånd inom hälso- och sjukvårdsområdet. Tillståndsärenden initieras av vården. Bland de tillståndsärenden som handläggs återfinns bland annat blod- och vävnadsverksamhet, abortverksamhet, och sprututbyte. Det vanligaste ärendeslaget är ansökan om förlängt tillstånd att bedriva blod- och vävnadsverksamhet.

Tillståndsärenden inom hälso- och sjukvården 1 juni–31 december

	Antal
Registrerade ärenden	52*
Beslutade ärenden	50
Total kostnad (tkr)	425

* Uppgifter om nedläggning av biobank och överlåtelse av biobanker saknas i tabellen på grund av osäkerhet i samband med myndighetsdelningen. Detta är cirka 70 ärenden.

Antal ärenden inom denna kategori är hämtade från manuella sammanställningar där balanser saknas.

PRÖVA OCH UTFÄRDA SOCIALTJÄNSTTILLSTÅND

IVO prövar ärenden om tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Tillstånd krävs exempelvis för att bedriva verksamhet som omfattar personlig assistans, hem för vård och boende för barn och unga och bostad med särskild service i form av gruppboende för personer med funktionsnedsättning.

Tillståndsärenden inom socialtjänsten 1 juni–31 december

	Antal
Registrerade ärenden	1280
Beslutade ärenden	1046
Total kostnad (tkr)	23 282

Det finns en felkälla gällande ärenden som rör upphörande av tillstånd. Påverkan på totalt antal registrerade är dock marginell då ärendeslaget är sällan förekommande.

På grund av svårigheter med att få ut information från dokumenthanteringssystemet saknas siffror för in- och utgående balans.

REGISTER

Huvudsyftet med IVO:s register är att lista de verksamheter som myndigheten har tillsynsansvar över. Registren innehåller verksamheter inom både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Den övergripande trenden är att antalet registrerade verksamheter ökar. Ett projekt pågår med syfte att utveckla och modernisera verksamhetsregistren.

Antal registrerade verksamheter 2013-12-31

	Antal
Socialtjänst	
Totalt antal verksamheter	8858
Varav HVB	1237
Total kostnad (tkr)	1 100
Hälso- och sjukvård	
Vårdgivarregistret	20641
Vävnadsinrättningar	59
Blodverksamheter	30
Verksamheter som bedriver läkemedelsassisterad underhållsbehandling för opiatberoende	125
Säkerhetsregistret	108
Donations- och transplantationsregistret	71
Biobankregister	904
Total kostnad (tkr)	1 227

JOURNALFÖRSTÖRING

IVO kan besluta att en patientjournal upprättad inom hälso- och sjukvården helt eller delvis ska förstöras. Processen med journalförstöring inleds då en patient eller någon annan som omnämns i en patientjournal ansöker om det. För att IVO ska besluta om journalförstöring förutsätts att den som ansöker har anfört godtagbara skäl för sin ansökan, att uppgifterna i journalen uppenbarligen inte behövs för patientens vård och att det från allmän synpunkt uppenbarligen inte finns skäl att bevara journalen.

Journalförstöring 1 juni–31 december

	Antal
Registrerade ansökningar	275
Beslutade ärenden	179
Total kostnad (tkr)	2 235

På grund av svårigheter med att få ut information från dokumenthanteringssystemet saknas siffror för in- och utgående balans.

Återrapporteringskrav

I regleringsbrevet för budgetåret 2013 har regeringen beslutat att följande återrapporteringskrav ska redovisas i årsredovisningen för 2013.

ANTAL VERKSAMHETER MED TILLSTÅND SOM VARIT FÖREMÅL FÖR TILLSYN

IVO ska redovisa antal tillstånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, fördelat på verksamheter för äldre, barn och unga, våldsutsatta, missbrukare respektive personer med funktionsnedsättning, samt antalet av dessa

verksamheter (fördelat på de olika verksamhetsområdena) som varit föremål för tillsyn sedan IVO övertog ansvaret för att pröva tillstånd enligt socialtjänstlagen och LSS.

Av tabellen nedan framgår antalet enskilda, tillståndspliktiga verksamheter inom SoL och LSS och antalet av dessa som har varit föremål för tillsyn. Tabellen redovisar antal inspektioner. Därutöver har verksamheter varit föremål för tillsyn med anledning av klagomål. Det är emellertid inte möjligt att ta fram statistik om klagomål fördelat på om verksamheten bedrivs av offentliga eller enskilda utförare.

Antal enskilda, tillståndspliktiga verksamheter inom SOL och LSS och antalet av dessa som har varit föremål för tillsyn 1 juni–31 december 2013 (inklusive den s.k. frekvenstillsynen)

Verksamhetsområde	Antal verksamheter med tillstånd 2013-06-01	Varav antal verksamheter som varit föremål för tillsyn
Verksamheter med tillstånd enligt SoL:		
Barn och unga	503	340
Äldre	155	6
Missbrukare	260	13
Personer med funktionsnedsättning	226	9
Våldsutsatta*	0	0
Totalt SoL	1 166	368
Verksamheter med tillstånd enligt LSS:		
Barn och unga	228	102
Personer med funktionsnedsättning	1 979	8
Totalt LSS	2 207	110

* Målgruppen våldsutsatta personer är inget eget verksamhetsområde. Det finns inga tillståndspliktiga enskilda verksamheter för våldsutsatta. Emellertid finns det 22 verksamheter som riktar sig mot denna målgrupp, men som har en annan huvudsaklig inriktning, till exempel missbruk.

Totalt hade 3 373 enskilda verksamheter tillstånd enligt SoL eller LSS den 1 juni 2013. Verksamheterna har olika målgrupper och inriktningar. Verksamheter som har tillstånd enligt SoL inom området barn och unga är både HVB och olika öppenvårdsverksamheter. Verksamheter för vuxna med missbruksproblem omfattar också både HVB och öppenvård.

För målgruppen äldre finns tillståndspliktiga verksamheter avseende särskilt boende, korttidsboende och dagverksamhet. Det finns också ett antal enskilda verksamheter med tillstånd enligt SoL för vuxna med psykiska funktionsnedsättningar.

När det gäller tillstånd enligt LSS är den största kategorin vuxna med funktionsnedsättningar. Tillstånden omfattar insatser enligt 9 § 9 LSS (grupp- bostäder), 9 § 6 LSS (korttidsvistelse) och 9 § 10 (dagverksamhet).

I antalet verksamheter för personer med funktionsnedsättning som har tillstånd enligt LSS ingår 975 anordnare av personlig assistans. Av dessa har 436 ett tillstånd som även omfattar barn. Verksamheter för barn och ungdomar enligt LSS omfattar

bostad enligt 9 § 8, korttidsvistelse enligt 9 § 6 och korttidsinsyn enligt 9 § 7 LSS.

FREKVENSTILLSYN

IVO ska redovisa frekvenstillsynen enligt 19 § socialtjänstförordningen (2001:937) och 11 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade uppdelat på antal anmälda och oanmälda inspektioner och med angivande av det antal barn som man pratat med.

Antal inspektioner juni–december 2013

IVO har i enlighet med bestämmelserna i socialtjänstförordningen (2001:937) och förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade gjort inspektioner i alla verksamheter som tar emot barn och unga. Uppdraget omfattar HVB, inklusive de särskilda ungdomshemmen, och bostäder med särskilt stöd för barn enligt 9 § 8 LSS. Inspektionerna är både anmälda och oanmälda och såväl offentliga som enskilda verksamheter tillsynas.

Antal anmälda och oanmälda inspektioner inom SOL och LSS 1 juni–31 december 2013

	Antal
Antal objekt den 1 nov 2012	998
Anmälda inspektioner	390
Oanmälda inspektioner	828
Totalt antal inspektioner 1 juni–31 december 2013	1 218

Under perioden juni t.o.m. december 2013 har IVO gjort 1 218 inspektioner. Antalet objekt och därmed inspektioner har ökat kontinuerligt sedan bestämmelserna om regelbundna inspektioner infördes 2010.

Antalet verksamheter räknas den 1 november för planeringen av nästa års tillsyn. Den 1 november 2012 fanns 762 HVB, 25 SiS-institutioner och 211 bostäder för barn enligt LSS. Under året läggs dock en del verksamheter ner eller är "vilande". Alla verksamheter ska enligt bestämmelserna inspekteras två gånger per år, men de verksamheter som lagts ner har inte kunnat inspekteras en andra gång. Alla verksamheter som varit "aktiva" under hela året har inspekterats två gånger.

Fördelningen av enskilda och offentliga verksamheter är jämn, det gäller både HVB och LSS-boenden. Men om man ser till de olika kategorierna är HVB för ensamkommande i större utsträckning offentliga (70 procent) jämfört med övriga HVB (16 procent).

Samtal med barn vid inspektioner

Vid alla inspektioner ska de barn som vill få möjlighet till samtal med tillsynsmyndigheten. Myndigheten registrerar antalet genomförda barnsamtal per helår, därför är antalet barnsamtal som genomförts efter den 1 juni en uppskattning. Utifrån vetskapen att fler inspektioner gjordes under andra halvåret kan antalet barnsamtal juni t.o.m. december uppskattningsvis vara lite mer än hälften av det totala antalet samtal under året.

Samtal med barn vid inspektioner 1 juni–31 december 2013

	Antal samtal
HVB	Cirka 2 000
SIS	Cirka 100
LSS	Cirka 200
TOTALT	Cirka 2 300

INSPEKTIONER OCH BESÖK

IVO ska redovisa antal verksamheter enligt socialtjänstlagen och LSS (exklusive de som har tillstånd och de som omfattas av frekvenstillsynen) samt vårdgivare inom hälso- och sjukvården som varit föremål för tillsyn fördelat på:

- antal utförda inspektioner respektive tillsynsbesök på plats inom socialtjänsten och LSS, uppdelat på de olika verksamhetsområdena och per kommun,
- antal utförda inspektioner respektive tillsynsbesök på plats inom hälso- och sjukvården, uppdelat på olika verksamhetsområden och per landsting.

Inspektioner, dvs. besök på plats, är ett viktigt instrument i tillsynen. När Socialstyrelsen ansvarade för tillsynen redovisade myndigheten sina besök i verksamheterna under kategorierna inspektioner och besök. Enligt Socialstyrelsens årsredovisning 2012 skiljer sig besök från inspektion genom att det vid besöken inte förekommer någon granskning. Besök gjordes, enligt Socialstyrelsen, till exempel för att återföra resultat från tidigare inspektioner. IVO har under det gångna året arbetat för att utveckla återföringen av tillsynens resultat till tillsynsobjekten. Myndigheten har bland annat utvecklat en modell för nationella återföringskonferenser. Under 2013 genomfördes 17 sådana återföringskonferenser på olika håll i landet. IVO har mot den bakgrunden bedömt att det inte längre är meningsfullt att registrera enskilda återföringsbesök på det viset som Socialstyrelsen valde att göra.

I tabellerna nedan redovisas antalet utförda inspektioner inom hälso- och sjukvården respektive inom socialtjänsten och LSS, förutom inspektioner av de som har tillstånd eller inom frekvenstillsynen. Som framgår av tabellerna görs inspektioner inom en rad verksamhetsområden.

Antal utförda inspektioner 1 juni–31 december 2013 inom hälso- och sjukvården uppdelat på verksamhetsområden per landsting

Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal
Akutmottagning	3	Missbruk	3	Halland	2
Skåne	2	Jönköping	1	Kronoberg	1
Östergötland	1	Skåne	1	Skåne	1
Andra specialiteter*	4	Södermanland	1	Västra Götaland	6
Skåne	1	Prehospital vård	3	Östergötland	2
Värmland	1	Kalmar	3	Tandvård	9
Östergötland	2	Primärvård, utom hemsjukvård	17	Kalmar	2
Elevhälsa	1	Jönköping	3	Värmland	4
Västra Götaland	1	Kalmar	2	Östergötland	3
Funktionsnedsättning LSS	5	Skåne	3	Äldreomsorg	13
Skåne	1	Uppsala	2	Dalarna	2
Stockholm	1	Västra Götaland	2	Kalmar	4
Södermanland	1	Örebro	1	Södermanland	1
Uppsala	1	Östergötland	4	Västra Götaland	1
Östergötland	1	Psykiatrisk specialist- sjukvård	13	Örebro	4
Funktionsnedsättning SoL	2	Norrbottnen	2	Östergötland	1
Halland	1	Skåne	5	Totalsumma	89
Uppsala	1	Uppsala	2		
Hemsjukvård, ordinärt boende	1	Värmland	1		
Jämtland	1	Västerbotten	2		
Kriminalvård	1	Västmanland	1		
Skåne	1	Somatisk specialist- sjukvård	14		
		Gävleborg	2		

* Andra specialiteter omfattar bland annat sjukgymnastik och kiropraktik.

Antal utförda inspektioner 1 juni–31 december 2013 inom socialtjänsten och LSS uppdelat på verksamhetsområden per kommun

Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal
Barn och familj	17	Söderhamn	2	Ljusdal	1
Alvesta	1	Söderköping	1	Ludvika	2
Bengtfors	1	Uppsala	3	Mark	1
Boden	1	Vetlanda	1	Mjölby	1
Gävle	1	Vårgårda	1	Norberg	1
Göteborg	1	Västerås	1	Norrköping	1
Laholm	1	Åtvidaberg	2	Skinnskatteberg	1
Lilla Edet	3	Funktionsnedsättning	2	Smedjebacken	1
Simrishamn	2	SoL		Staffanstorps	1
Stenungsund	2	Lidköping	1	Sunne	1
Strängnäs	1	Varberg	1	Surahammar	2
Trosa	1	Missbruk	4	Säter	1
Åstorp	1	Köping	2	Söderhamn	1
Ödeshög	1	Malmö	2	Tierp	1
Ekonomiskt bistånd	2	Äldreomsorg	51	Torsby	1
Eskilstuna	1	Arboga	1	Uppsala	1
Laxå	1	Avesta	1	Vimmerby	1
Funktionsnedsättning	32	Degerfors	1	Västervik	2
LSS		Emmaboda	1	Västerås	1
Aneby	1	Eslöv	1	Älvdalen	1
Bengtfors	1	Fagersta	1	Örebro	2
Forshaga	1	Falun	1	Övrig socialtjänst	2
Gnosjö	1	Finspång	1	Boden	1
Göteborg	2	Flen	1	Eskilstuna	1
Götene	1	Gagnef	1	Totalsumma	110
Huddinge	1	Gnosjö	1		
Härryda	1	Grästorps	1		
Högsby	1	Gävle	1		
Kalmar	1	Göteborg	2		
Karlstad	1	Habo	1		
Kinda	1	Hallstahammar	1		
Kungälv	1	Hedemora	1		
Laholm	1	Hudiksvall	2		
Malmö	1	Högsby	1		
Mönsterås	1	Jönköping	1		
Nässjö	1	Kalmar	2		
Skövde	1	Karlskoga	1		
Säffle	1	Lerum	1		
Sävsjö	1				

Antal utförda inspektioner 1 juni–31 december 2013 inom hälso- och sjukvården/socialtjänsten uppdelat på verksamhetsområden per kommun

Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal	Verksamhetsområde	Antal
Funktionsnedsättning LSS	4	Funktionsnedsättning Sol	1	Äldreomsorg	11
Alingsås	1	Strängnäs	1	Borlänge	2
Hylte	1			Hedemora	1
Mölnadal	1			Järfälla	1
Strömstad	1			Karlstad	1
				Västerås	1
				Örebro	5
				Totalsumma	16

Totalt har 215 inspektioner genomförts från 1 juni till 31 december 2013, förutom de inspektioner som har gjorts av de som har tillstånd eller inom frekvenstillsynen. Flest inspektioner har gjorts inom socialtjänsten och LSS och då framför allt inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet (LSS). Inom hälso- och sjukvården har totalt 89 inspektioner genomförts. En relativt stor andel – 25 stycken – av dessa har genomförts inom den kommunala hälso- och sjukvården. I den integrerade tillsynen, dvs. när man vid ett besök inspekterar både hälso- och sjukvården och socialtjänsten har 16 inspektioner gjorts. Dessutom har 3 inspektioner genomförts på Statens institutionsstyrelsens institutioner.

EGENINITIERADE TILLSYNSINSATSER

IVO ska redovisa antal egeninitierade tillsynsinsatser med utgångspunkt från egna riskbedömningar fördelat på hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten.

IVO:s egeninitierade verksamhetstillsyn utgår från en anpassad riskanalys då myndigheten på olika sätt får kännedom om eventuella missförhållanden inom vården och omsorgen. Anledning till att öppna ett initiativärende kan vara signaler, iakttagelser och uppdrag från ärenden i andra delprocesser, iakttagelser och information via media, information från allmänhet och andra myndigheter. Av tabellen nedan framgår antal egeninitierade tillsynsinsatser fördelat på hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten.

Antal egeninitierade tillsynsinsatser 1 juni–31 december 2013 fördelat på hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten

Inriktning	Inkomna/initierade
Hälso- och sjukvård	198
Hälso- och sjukvård/socialtjänst	46
Socialtjänst	343
Totalsumma	587

I antalet egeninitierade tillsynsinsatser ingår även en del av de inspektioner som genomförts under perioden (se föregående avsnitt). Den riskanalys som ligger till grund för egeninitierade tillsynsinsatser styrs i dag av externa initiativ, t.ex. frågor som uppmärksammas i klagomålsärenden. Myndighetens ambition är att skapa utrymme och i betydligt större utsträckning göra egna fördjupade riskanalyser och utifrån dessa genomföra tillsynsinsatser på eget initiativ. Under 2012 genomfördes en sådan riskanalys på hälso- och sjukvårdens område av Socialstyrelsen, "Tillsynsplan 2013–2014".

BRISTER I EGENKONTROLL

IVO ska redovisa antal ärenden där kritik riktats mot brister i verksamheternas egenkontroll fördelat på verksamhetsområden.

I IVO:s tillsyn granskas olika bristområden. I nedanstående tabell redovisas ärenden där myndigheten har kritiserat eller krävt åtgärder mot brister i ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Enligt återrapporteringskravet ska IVO redovisa antalet ärenden där kritik riktas mot bristerna i verksamheternas egenkontroll. Denna uppgift är inte helt enkel att ta fram från myndighetens dokumenthanteringssystem. I de flesta fall när kritik eller krav på åtgärder riktas mot verksamheternas ledningssystem innebär det att verksamheternas egenkontroll brister. I kategorin ingår emellertid även kritik eller krav på åtgärder som har berört andra delar av ledningssystemet.

Antal ärenden 1 juni–31 december 2013 där IVO har riktat kritik eller ställt krav på åtgärder när man har funnit brister i ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, uppdelat per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Antal
Ej aktuellt/relevant	1
Akutmottagning	7
Andra specialiteter	2
Barn och familj	57
Funktionsnedsättning LSS	11
Funktionsnedsättning SoL	2
Institutionsvård	1
Elevhälsa	1
Laboratorieverksamhet	4
Missbruk	11
Primärvård	10
Psykiatrisk specialistsjukvård	5
Somatisk specialistsjukvård	11
Tandvård	2
Äldreomsorg	14
Övrig socialtjänst	7
Totalsumma	146

* Andra specialiteter omfattar bland annat sjukgymnastik och kiropraktik.

Ett ärende kan röra flera verksamhetsområden. Det totala antalet ärenden uppgick till 132.

ANMÄLNINGAR OM ALLVARLIGA MISSFÖRHÅLLANDEN

IVO ska redovisa antal anmälningar till IVO om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande enligt 14 kap. 7 § socialtjänstlagen och enligt 24 f § LSS (fördelat på

olika verksamhetsområden) samt antal anmälningar om händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Som framgår av resultatredovisningen ska vårdgivare enligt patientsäkerhetslagen anmäla händelser till IVO som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (lex Maria). Personal inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är på motsvarande sätt skyldiga att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden (lex Sarah). I nedanstående tabeller redovisas antalet beslutade lex Maria- och lex Sarah-anmälningar under perioden 1 juni–31 december 2013 uppdelat per verksamhetsområde.

Antal lex Maria-beslut 1 juni–31 december 2013, uppdelat per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Antal
Akutmottagning	79
Andra specialiteter	69
Apoteksverksamhet	29
Elevhälsa	7
Funktionsnedsättning LSS	17
Funktionsnedsättning SoL	7
Företagshälsovård	6
Hemsjukvård i ordinärt boende	45
Institutionsvård	1
Kommunal hälso- och sjukvård	32
Kriminalvård	7
Laboratorieverksamhet	17
Missbruk	14
Prehospital vård	20
Primärvård	179
Psykiatrisk specialistsjukvård	251
Radiologi	19
Somatisk specialistsjukvård	377
Tandvård	39
Äldreomsorg	133
Övrig	3
Totalsumma	1 351

* Andra specialiteter omfattar bland annat sjukgymnastik och kiropraktik.

Antal lex Sarah-beslut 1 juni–31 december 2013, uppdelat per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Antal
Barn och familj	64
Ekonomiskt bistånd	6
Funktionsnedsättning LSS	171
Funktionsnedsättning SoL	16
Missbruk	23
Äldreomsorg	338
Övrig socialtjänst	5
Totalsumma	623

Enligt återrapporteringskravet ska IVO redovisa antalet anmälningar enligt lex Maria respektive lex Sarah per verksamhetsområde. Eftersom verksamhetsområdet inte alltid tydligt framgår vid en anmälan utan först vid handläggningen av och beslut i ett ärende redovisas här verksamhetsområden för beslutade anmälningar.

Totalsumman överstiger det faktiska antalet beslut då ett ärende kan beröra mer än ett verksamhetsområde.

Flest lex Maria-anmälningar rörde primärvården, somatisk specialistvård och psykiatrisk specialistvård. Dessa områden är också bland de största verksamhetsområdena inom hälso- och sjukvården. Tandvården hade i förhållande till sin storlek ett relativt stort antal ärenden.

Flest lex Sarah-anmälningar fanns inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet (LSS). Inom dessa områden har myndigheten också gjort flest inspektioner.

EJ VERKSTÄLLDA BESLUT OCH ANSÖKAN OM SÄRSKILD AVGIFT (GYNNANDE BESLUT)

IVO ska redovisa antal gynnande beslut enligt socialtjänstlagen och LSS som inte har verkställts inom sex månader från dagen för beslutet samt antal ärenden enligt socialtjänstlagen och LSS som varit föremål för ansökningar om särskild avgift.

Väntetider

1 337 personer har väntat mer än 6 månader för att få sina beslut verkställda under årets två sista kvartal. Det vanligaste är att man väntat mellan

7 och 9 månader. 617 personer har väntat så länge. 202 personer har väntat mer än 18 månader på att få sina beslut verkställda.

Antal gynnande beslut enligt SOL och LSS där väntetiden från kommunens beslut till verkställighet eller avslut av annan anledning var längre än 6 månader under perioden 1 juli–31 december 2013

	SoL	LSS	Totalt
7–9 månader	407	210	617
10–12 månader	202	108	310
13–17 månader	91	117	208
18+ månader	76	126	202
Totalt	776	561	1 337

Uttag ur DHS är endast möjligt att göra kvartalsvis. Uppgifterna avser således kvartal 3 och 4, perioden 1 juli–31 december 2013.

Ansökningar om särskild avgift

IVO gjorde totalt 137 ansökningar hos förvaltningsdomstolen om särskild avgift enligt SoL och LSS. Alla ansökningar utom en gjordes som följd av att beslut ej verkställts. En ansökan gjordes på grund av att en dom inte verkställts.

Antal ärenden enligt SOL och LSS som varit föremål för ansökningar om särskild avgift 1 juni–31 december 2013

	Antal
SoL	54
LSS*	83
Totalt	137

*En av dessa ansökningar enligt LSS avsåg ansökan utifrån en ej verkställd dom.

ÖVERFLYTTNING AV ÄRENDEN

IVO ska redovisa antal ärenden där IVO efter ansökan beslutat om överflyttning av ett ärende till annan kommun enligt 2 a kap. 11 § socialtjänstlagen.

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (SoL) i fråga om en enskild person kan flyttas över från en kommun till en annan. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommunen. I de fall berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet kan den kommun som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO. Under perioden 1 juni till 31 december 2013 har IVO bifallit 46 ansökningar om överflyttning.

EFFEKTIVISERING AV MYNDIGHETENS VERKSAMHET

IVO ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits och planeras i syfte att effektivisera myndighetens verksamhet.

Åtgärder på myndighetsövergripande nivå

IVO har etablerat en bas för ett strukturerat arbetsätt avseende effektivisering och ständig förbättring av verksamheten. Arbetet leds från en organisatorisk enhet för verksamhetsutveckling som har ansvar för att bygga upp myndighetens ledningssystem. Enheten var vid myndighetens start bemannad med endast två medarbetare men ytterligare två verksamhetsutvecklare har rekryterats.

En övergripande processkarta över styr-, stöd- och kärnprocesser är fastställd. Struktur, roller och ansvar för processorganisationen har tydliggjorts. Processägare är utsedda och tillsättning av övriga roller pågår. Arbetet med utveckling av ärendeprocesserna kommer att inledas under senkvintern. Målet med arbetet är effektivare processer som resulterar i prestationer som svarar mot intressenternas krav. En kartläggning över IVO:s viktigaste intressenter och deras krav och förväntningar på myndigheten har pågått under hösten.

En förvaltningsmodell som tydliggör roller och ansvar för IT har fastställts. Inköp av ett IT-system som underlättar hantering av förbättringsförslag och avvikelser pågår.

Medarbetarnas förbättringsförslag för effektivare arbetsprocesser har kartlagts. Kartläggningen påbörjades i samband med IVO-forum, direkt vid myndighetsstarten. Arbetet har fortsatt genom dialoggrupper med bred representation på alla operativa avdelningar. Resultatet har sammanställts i en rapport som varit ett viktigt underlag för verksamhetsplaneringen inför nästa år. Exempel på prioriterade områden för fortsatt utveck-

lingsarbete är att tydliggöra roller och ansvar i ärendeprocesserna, praxissamling för principiella beslut och utveckling av e-förvaltning.

Även konkreta åtgärder har genomförts. Det tidigare kravet på löpande registrering i myndighetens dokumenthanteringssystem (DHS) av varje enskild aktivitet under hela handläggningen har tagits bort. Registreringen tog mycket tid på grund av dåliga tekniska förutsättningar och system saknades för uppföljning av det som registrerades. Kapaciteten i uppkopplingen mellan de centrala och regionala enheterna har förstärkts för snabbare datahantering.

För en effektivare handläggning av klagomål på hälso- och sjukvården har processen reviderats och kompletterats med ett handläggningsstöd för bedömning.

Åtgärder på avdelningsnivå

Även på avdelningsnivå pågår olika aktiviteter för att effektivisera verksamheten. Tillståndsprövning sker centralt på en av de operativa avdelningarna och där har en särskild genomlysning gjorts för att dokumentera och effektivisera processen.

Behov och prioriteringar ser olika ut på grund av regionala skillnader.

Här följer exempel på aktiviteter som några av avdelningarna har prioriterat att arbeta med:

- Seminarier i beslutsskrivning och gemensamma ärendegenomgångar som även främjar enhetlighet i handläggning.
- Tydligare syfte och innehåll för effektivare mötesformer.
- Effektivare arbetsätt för frekvenstillsyn som minskat resursåtgång för varje tillsynsobjekt.
- Effektivare ärendeflöde för ärendeslaget "Ej verkställda beslut".
- Förtydligande av roller och ansvar i tillsynen.
- Rutin för effektivare sekretessgranskning.
- Förstärkt administrativt stöd inom vissa ärendeslag vilket innebär mer tid för ärendehandläggning.

SAMVERKAN MED ANDRA MYNDIGHETER, HUVUDMÄN OCH ÖVRIGA OMVÄRLDSINTRESSENTER

IVO ska redovisa hur myndigheten har samverkat med Socialstyrelsen, andra berörda myndigheter, huvudmän och organisationer.

Samverkan med Socialstyrelsen och andra myndigheter

IVO har identifierat behov av samverkan på myndighetsledningsnivå med en rad myndigheter. Det gäller både kortsiktig samverkan i avgränsade frågor och samverkan kring frågor av mer långsiktig karaktär.

Under 2013 har IVO samverkat med följande myndigheter på myndighetsledningsnivå:

Socialstyrelsen – vi har tillsammans identifierat de viktigaste samarbetsområdena mellan myndigheterna och kommit överens om former för fortsatta möten på myndighetsledningsnivå.

Försäkringskassan – vi har samverkat kring frågor som rör funktionshinder, tandvård samt tillsyn av legitimerad personal i hälso- och sjukvården.

Läkemedelsverket, Smittskyddsinstitutet och Socialstyrelsen – vi har bildat en arbetsgrupp med representanter för de fyra myndigheterna för att diskutera frågor som rör blod-, vävnads- och organområdet.

Samverkan med huvudmän

IVO har genomfört en nationell serie med 17 återföringskonferenser runt om i landet. På konferenserna har vi presenterat de senaste tillsynsresultaten utifrån ett antal aktuella rapporter. Deltagarna har även fått möjlighet att lämna synpunkter på formerna för kommande tillsynsåterföring. Konferenserna har i första hand vänt sig till representanter för landstings- och kommunledningar.

Dessutom har vi på myndighetsledningsnivå träffat socialchefsnätverket och hälso- och sjukvårdsdirektörernas nätverk på Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Samverkan med övriga omvärldsintressenter

IVO har genomfört dialogmöten på myndighetsledningsnivå med tre grupperingar av intresse- och branschorganisationer: företrädare för brukare/patienter/anhöriga, för personal i vård och omsorg samt för privata vård- och omsorgsgivare. På mötena har vi berättat om IVO:s uppdrag och diskuterat formerna för fortsatt samverkan.

Myndighetsledningen har även träffat andra omvärldsintressenter, exempelvis patientnämnder och chefsläkare.

Verksamhetens intäkter och kostnader

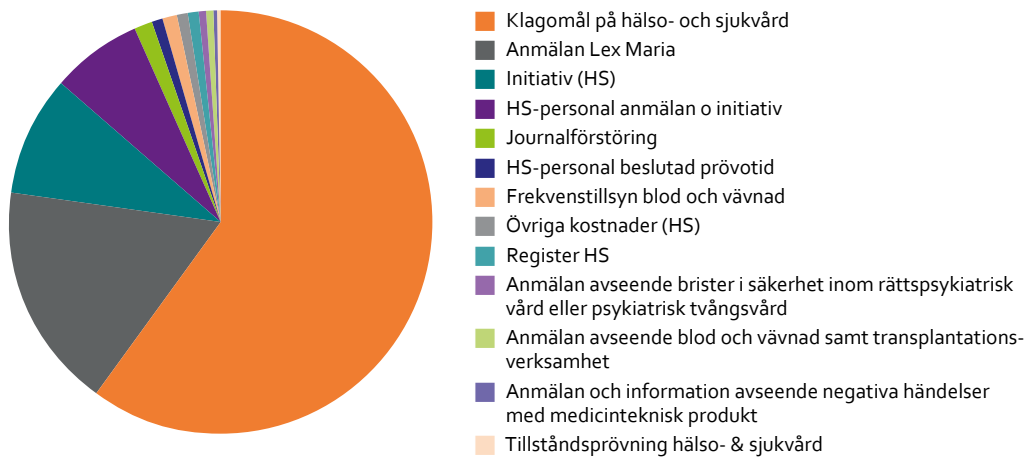
Verksamhetens kostnader har främst finansierats genom intäkt av anslag, 355 355 tkr men även av avgifter, andra ersättningar och finansiella intäkter, 2 770 tkr. Intäkter av bidrag har finansierat

del av verksamhetsgren övriga kostnader inom socialtjänsten och avser regeringsuppdrag Våldutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Nedan redovisas kostnader per verksamhetsområde.

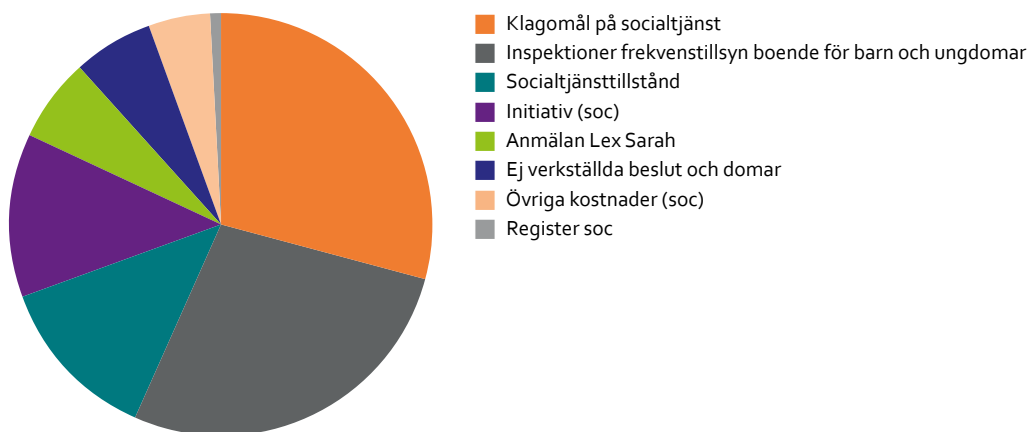
Kostnader per verksamhetsområde/ärendeslag

	(tkr)
Anmälan avseende blod och vävnad samt transplantationsverksamhet	921
Anmälan och information avseende negativa händelser med medicinteknisk produkt	476
Frekvenstillsyn blod och vävnad	1 568
Journalförstöring	2 235
Klagomål på hälso- och sjukvård	100 898
Anmälan Lex Maria	28 761
Register hälso- och sjukvård	1 227
Tillståndsprövning hälso- och sjukvård	425
Hälso- och sjukvårdspersonal beslutad provotid	1 654
Hälso- och sjukvårdspersonal anmälan och initiativ	11 703
Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård	951
Initiativ hälso- och sjukvård	15 346
Övriga kostnader hälso- och sjukvård	1 438
Ej verkställda beslut och domar	11 378
Inspektioner frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar	50 324
Klagomål på socialtjänst	53 432
Anmälan Lex Sarah	11 413
Register socialtjänst	1 100
Socialtjänstillstånd	23 282
Initiativ socialtjänst	23 108
Övriga kostnader socialtjänst	8 824
Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst	4 666
Åtgärder mot verksamhet och personal	4 180
Totalt prestationer	359 309

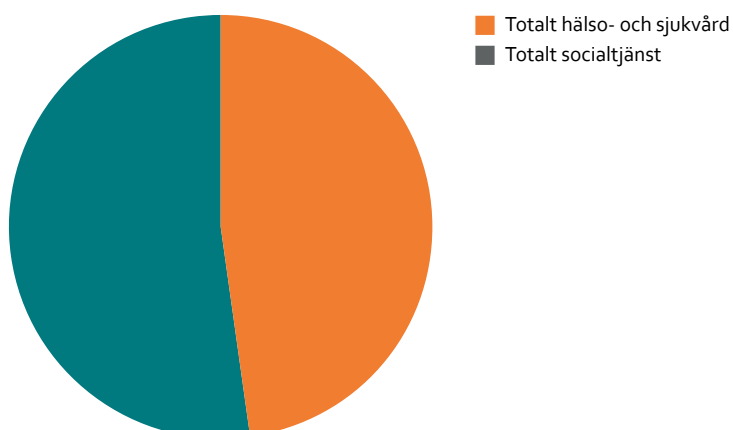
Kostnad per ärendeslag, Hälsa- och sjukvård

Kostnad per ärendeslag, Socialtjänst

Kostnad per verksamhetsområde

3 Personal och kompetens

IVO:s medarbetare

När IVO inledde verksamheten bestod myndigheten av cirka 550 personer. Av dessa följde 494 personer med från Socialstyrelsen – framförallt från Tillsynsavdelningen – vid verksamhetsövergången. Till detta kom internt och externt rekryterade medarbetare.

Enhetschefer inom kärnverksamheten internrekryterades. Befintliga enhetschefer vid Tillsynsavdelningen erbjöds tjänster som avdelningschefer.

PERSONALSAMMANSÄTTNING

Den 31 december 2013 hade myndigheten 641 medarbetare. Av dessa var 513 kvinnor (80 %) och 128 män (20 %). Genomsnittsåldern är 50 år för såväl män som kvinnor.

Merparten av IVO:s medarbetare är anställda som inspektörer med bakgrund som exempelvis socio-nom, sjuksköterska, läkare eller jurist. Grupperat efter kompetenskategori arbetar 74 % i kärnverksamheten, 19 % i stödfunktioner och 7 % som chefer.

Köns- och åldersfördelning chefer och medarbetare

IVO har en relativt hög medelålder. Detta hänger naturligtvis samman med de kompetens- och erfarenhetskrav som ställs för yrket inspektör och med det faktum att merparten av våra anställda kom med verksamhetsövergång från annan myndighet.

Av våra medarbetare är 36 % äldre än 55 år, bland våra chefer är siffran äldre än 55 år så hög som 86 %. Andelen kvinnor bland samtliga medarbetare är 80 % medan andelen kvinnor i chefsgruppen är 70 % (32 av 46).

Personalomsättning 1 juni–31 december

Inför och under sommaren hade IVO ett informellt rekryteringsstopp vilket ledde till att det under hösten rekryterades ca 50 medarbetare. Cirka 50 medarbetare har slutat, vilket vi betraktar som rimligt i en pågående förändringsprocess.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Kompetensförsörjning handlar i stor utsträckning om hur man på kort och lång sikt skapar förutsättningar för optimal bemanning. Det handlar inte enbart om antalet personer utan också om verksamhetens effektivitet som i hög utsträckning beror på medarbetarnas engagemang. En förutsättning för engagemang är en organisationskultur som medger delaktighet i ett gynnsamt klimat.

En förändringsplattform har fastställts. Den utgår från befintligt nuläge (juni 2013) och beskriver det önskade läget om två år (juni 2015). Ett av delmålen i förändringsplattformen är att vi år 2015 ska uppleva en stärkt organisationskultur. Delaktigheter har tagits fram med hög grad av delaktighet

från våra medarbetare. Nedan beskrivs vilka steg som hittills tagit på vägen att uppnå målet.

TYDLIGT LEDARSKAP

Vi har under hösten genomfört tre chefsdagar. Syftet med att samla samtliga chefer har varit ett steg på vägen att säkra en enhetlig bild av verksamhetens uppdrag och mål samt att skapa den gemensamma organisationskultur. Chefer och medarbetare vid de regionala avdelningarna befinner sig ju i samma miljö som innan verksamhetsövergången.

Under hösten har ett ledarutvecklingsprogram upphandlats. Upphandlingen avslutades i decem-

ber och programmet startar i februari. Programmet riktar sig till samtliga personalansvariga chefer.

AKTIV MEDARBETARE

En väl fungerande verksamhet förutsätter också att medarbetarna ser sin roll och sitt ansvar och aktivt bidrar till att våra mål uppfylls. Vissa förutsättningar måste då vara uppfyllda – exempelvis att chefen/ledaren ger förutsättningar för detta.

Under hösten har samverkan skett via arbetsplatsträffar i enlighet med det Samverkansavtal som vi tog över från Socialstyrelsen. Aktuella och viktiga frågor har då diskuterats vid dessa träffar och samtliga medarbetare har fått möjligheten att bidra och söka/ge information. Eftersom det visade sig svårt att tillämpa ett Samverkansavtal som var framtaget för annan organisation med andra förutsättningar sade IVO upp avtalet, som också upphörde den 8 januari. Syftet med detta var att skapa möjligheter att under ordnade former partsgemensamt skapa ett Samverkansavtal utifrån de nya förutsättningarna.

IVO genomförde fyra introduktionsutbildningar för nyanställda medarbetare. Utbildningarna har genomförts som heldagsseminarier och beskrev bland annat myndighetens uppdrag, vision samt förändringsplattformen. Under höstterminen 2013 har totalt 91 personer genomgått introduktionsutbildning.

ARBETSMILJÖ

IVO har en bra fysisk arbetsmiljö – lokalerna är ändamålsenliga och ergonomiskt utformade. De myndighetsövergripande avdelningarna har under 2013 haft tillfälliga lokaler där bristen på mötesrum har medfört vissa problem. Problemen kommer vara lösta i samband med flytt till permanenta lokaler.

Vi har under året lagt grunden för det systematiska arbetsmiljöarbetet och ansvaret för arbetsmiljön har fördelats till personalansvariga chefer. De aktiviteter som sker för att stärka organisa-

tionskulturen påverkar också vår gemensamma arbetsmiljö. Effekten av satsningarna kommer att kunna mätas vid 3-4 tillfällen under 2014 i samband med så kallade klimatmätningar.

ARBETSTIDENS FÖRLÄGGNING

Det befintliga arbetstidsavtalet innebär att vi tillämpar kontorsarbetstid med möjlighet till flexibel arbetstid. Vi har en viss utökad veckoarbetstid för att arbeta in så kallade förkortade arbetsdagar (enligt Villkorsavtalet) och klämdagar.

Vi har infört möjligheten att använda en timme av arbetstiden per vecka till friskvård. Denna timme kan användas inom ett relativt brett spektra. En tanke med detta är att uppmuntra alla medarbetare till friskvård – d.v.s. man ska också kunna använda tiden till massage och andra förebyggande aktiviteter.

Inom myndigheten förekommer många resor. Detta dels som en effekt av vår geografiska spridning och dels som en effekt av vårt uppdrag – att tillsyna verksamheter på spridda orter i landet. Resorna förekommer relativt ofta utanför kontorsarbetstid vilket särskilt för de medarbetare som arbetar med så kallad frekvenstillsyn kan medföra svårigheter med återhämtning. Problemet identifierades under hösten och kommer att medföra förändringar i avtalet om ersättning för restid. Ändringen planeras till mars 2014.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron vid IVO är 2,7 % vilket kan jämföras med den genomsnittliga sjukfrånvaron för alla statliga myndigheter som är 2,2 % (siffran avseende staten totalt avser år 2012, källa Arbetsgivarverket).

Av den totala sjukfrånvaron vid IVO står långtidsfrånvaro – mer än 60 dagar – för 33,8 %. Kvinnor har en större sjukfrånvaro än män – 3 % respektive 1,6 %. Sjukfrånvaron är högst i ålderskategorin –29 (3,5%) samt bland dem som är 50+ (3,2%).

Strategi för kompetensförsörjning

Den nya myndigheten IVO bildades genom verksamhetsövergång. Det innebär att relativt stora insatser krävs för att säkerställa en "IVO-anda" och en enhetlighet i synen på vår kultur, vårt ledarskap och vårt medarbetarskap. Förändringsplattformen är ett verktyg för att säkra detta. Det gäller framför allt delprocessen Stärkt Organisationskultur och aktiviteterna i den.

Under 2014 kommer också en strategi för kompetensförsörjning att utarbetas. Kompetensförsörjningsstrategin ska leda till metoder för att hantera framtida resursbehov vid verksamhetsförändringar och kommande pensionsavgångar.

Antal medarbetare fördelat på avdelning och kön

Avdelning	Kvinnor	Män	Totalt
GD-staben	4	1	5
Avd för verksamhetsstöd och -styrning	37	11	48
Avd för analys och utveckling	17	6	23
Avdelning nord	49	9	58
Avdelning mitt	94	22	116
Avdelning öst	141	28	169
Avdelning sydväst	75	14	89
Avdelning sydöst	45	12	57
Avdelning syd	54	22	76
Totalt antal	514	127	641

Genomsnittlig ålder per avdelning

Avdelning	År
GD-staben	41
Avd för verksamhetsstöd och -styrning	45
Avd för analys och utveckling	48
Avdelning nord	51
Avdelning mitt	50
Avdelning öst	50
Avdelning sydväst	53
Avdelning sydöst	50
Avdelning syd	52
Totalt	50

Anställda fördelade efter åldersintervall, procent

	<35	35-44	45-54	55-65	>65
Kvinnor	12	20	30	36	2
Män	8	20	30	36	6
Ledning	0	0	14	86	0
Kärnverksamhet	10	21	30	36	3
Stödfunktioner	20	19	27	31	3
Totalt	11	20	30	36	3

Chefer och medarbetare fördelade på kön

	Kvinnor	Män
Ledning	32	14
Kärnverksamhet	361	94
Stödfunktioner	105	12

Tidanvändning, årsarbetskraft, sjukfrånvaro 20130101–20131231

Åldersintervall grupperas före kön

Ålders- grupp	Antal anställ- ningar	Total arbetstid (timmar)	Total sjuk- frånvaro (timmar)	Antal personer med sjuk- frånvaro	Sjuk- frånvaro minst 60 dagar (timmar)	Antal personer med sjuk- frånvaro minst 60 dagar	Sjuk- frånvaro av total arbetstid	Sjuk- frånvaro minst 60 dagar av total sjuk- frånvaro
–29 år								
Kvinnor	27	24 543	950	19			3,9%	
Män	4	3 512	34	2			1,0%	
Totalt	31	28 055	984	21	0	0	3,5%	
30–49 år								
Kvinnor	217	205 852	4 303	101	1 096	3	2,1%	25,5%
Män	55	56 745	668	18			1,2%	
Totalt	272	262 597	4 971	119	1 096	3	1,9%	22,0%
50– år								
Kvinnor	281	293 403	10 258	122	4 854	12	3,5%	47,3%
Män	68	68 871	1 401	23			2,0%	
Totalt	349	362 274	11 659	145	4 854	12	3,2%	41,6%
Summa	652	652 926	17 614	285	5 950	15	2,7%	33,8%

Tidanvändning, årsarbetskraft, sjukfrånvaro 20130101–20131231

Kön grupperas före åldersintervall

Kön	Antal anställ- ningar	Total arbetstid (timmar)	Total sjuk- frånvaro (timmar)	Antal personer med sjuk- frånvaro	Sjuk- frånvaro minst 60 dagar (timmar)	Antal personer med sjuk- frånvaro minst 60 dagar	Sjuk- frånvaro av total arbetstid	Sjuk- frånvaro minst 60 dagar av total sjuk- frånvaro
Kvinnor								
–29 år	27	24 543	950	19			3,9%	
30–49	217	205 852	4 303	101	1 096	3	2,1%	25,5%
50– år	281	293 403	10 258	122	4 854	12	3,5%	47,3%
Totalt	525	523 798	15 511	242	5 950	15	3,0%	38,4%
Män								
–29 år	4	3 512	34	2			1,0%	
30–49 år	55	56 745	668	18			1,2%	
50– år	68	68 871	1 401	23			2,0%	
Totalt	127	129 128	2 103	43	0	0	1,6%	0,0%
Summa	652	652 926	17 614	285	5 950	15	2,7%	33,8%

4 Ekonomisk redovisning

Redovisningsprinciper

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tillämpade redovisningsprinciper

IVOs bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Eftersom detta är en söndag blir brytdagen fredag den 3 januari 2014. Brytdagen föregående år var den 4 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Övertagen skuld från Socialstyrelsen, 7 433 tkr, har år 2013 minskat med 907 tkr.

Upplysningar av väsentlig betydelse

IVO bildades den 1 juni 2013.

IVO övertog den 1 juni 2013 ansvaret för tillgångar, skulder och kapital hänförliga till Socialstyrelsens tillsyns- och tillståndsverksamhet. Övertagandet har skett till bokfört värde per den 31 maj 2013 enligt 5 kap. 5 och 8 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Övertagen semesterlöneskuld intjänad från och med 2009 samt kompskuld har reglerats med en betalning mellan myndigheterna.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Anskaffade inventarier, licenser med mera betraktas som anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till minst 25 tkr och den ekonomiska livslängden uppgår till minst tre år. Persondatorer kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 25 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Internt utvecklad IT-system och dataprogram betraktas som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet överstiger 100 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Immateriella anläggningstillgångar (rättigheter såsom programvaror och licenser, egenutveckling av IT-system)
3–6 år*	Förbättringsutgifter på annans fastighet (inklusive larmutrustning och annat som IVO inför i lokalerna)
5 år	Kontorsmaskiner (skrivare, kopiatorer m m)
10 år	Kontorsmöbler och övriga inventarier

*3–6 år beroende på det underliggande hyresavtalets återstående löptid.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2013-06-01–2013-12-31
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag	1	355 355
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	2 334
Intäkter av bidrag		1 184
Finansiella intäkter	3	436
Summa		359 309
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	4	-234 584
Kostnader för lokaler		-21 096
Övriga driftkostnader	5	-99 953
Finansiella kostnader	6	-122
Avskrivningar och nedskrivningar		-3 554
Summa		-359 309
Verksamhetsutfall		0
Uppbördsverksamhet		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7	-11 139
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		11 139
Saldo		0
Årets kapitalförändring		0

Balansräkning

(tkr)	Not	2013-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	8	2 756
Summa		2 756
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	1 156
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	9 182
Summa		10 338
Fordringar		
Kundfordringar		327
Fordringar hos andra myndigheter	11	6 436
Övriga fordringar	12	5 139
Summa		11 901
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader	13	9 893
Summa		9 893
Avräkning med statsverket		
Avräkning med statsverket	14	-18 545
Summa		-18 545
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		72 450
Summa		72 450
SUMMA TILLGÅNGAR		88 793

Balansräkning

(tkr)	Not	2013-12-31
KAPITAL OCH SKULDER		
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	15	380
Summa		380
Skulder m.m.		
Lån i Riksgäldskontoret	16	12 892
Skulder till andra myndigheter	17	14 036
Leverantörsskulder		15 005
Övriga skulder	18	7 337
Summa		49 270
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader	19	38 350
Oförbrukade bidrag	20	537
Övriga förutbetalda intäkter	21	256
Summa		39 143
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		88 793

Anslagsredovisning

REDOVISNING MOT ANSLAG (tkr)

Anslag	Not	Årets till- delning enl. regl. brev	Totalt dispo- nibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Uo 9 8:2 Ramanslag					
ap. 1 Inspektionen för vård och omsorg (ram)	22	376 200	376 200	-356 262	19 938
Summa		376 200	376 200	-356 262	19 938

REDOVISNING MOT INKOMSTITTEL (tkr)

Inkomstittel	Not	Beräknat belopp	Inkomster
2552 607 Vävnads- och cellverksamhet		0	2
2552 603 Blodverksamhet		0	0
2714 223 Vitesförelägganden	23	20 000	11 137
Summa		20 000	11 139

Noter

(tkr)	2013-06-01–2013-12-31
RESULTATRÄKNING	
Not 1 Intäkter av anslag	
Intäkter av anslag	355 355
Summa	355 355
Summa "Intäkter av anslag" (355 355 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (356 262 tkr) på anslaget Uo 9 8:2. Skillnaden (907 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 (-907 tkr). Denna post har belastat anslaget, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	
Intäkter av offentligrättsliga avgifter	107
Ersättning för ökade kostnader för tillfälliga lokaler	2 043
Ersättning från Socialstyrelsen för kostnader avseende verksamhet före 1 juni	183
Summa	2 334
Not 3 Finansiella intäkter	
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	436
Övriga finansiella intäkter	0
Summa	436
Not 4 Kostnader för personal	
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	153 319
Arbetsgivaravgifter	46 366
Övriga kostnader för personal	34 898
Summa	234 584
Not 5 Övriga driftkostnader	
Reparationer och underhåll	1 001
Resor, representation, information	4 044
Köp av varor	3 584
Köp av tjänster	91 323
Summa	99 953
I övriga driftskostnader ingår kostnader för omstrukturering med 31 485 tkr.	
Not 6 Finansiella kostnader	
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	72
Realiserade kursförluster	47
Övriga finansiella kostnader	3
Summa	122
Not 7 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	
Offentligrättsliga avgifter	11 139
Summa	11 139

(tkr)	2013-12-31
BALANSRÄKNING	
Not 8 Balanserade utgifter för utveckling	
Ingående anskaffningsvärde	0
Ingående anskaffningsvärde, överfört från Socialstyrelsen	5 686
Summa anskaffningsvärde	5 686
Ingående ackumulerade avskrivningar	0
Ingående ackumulerade avskrivningar, överfört från Socialstyrelsen	-1 825
Årets avskrivningar	-1 106
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 931
Utgående bokfört värde	2 756
Not 9 Förbättringsutgifter på annans fastighet	
Ingående anskaffningsvärde	0
Ingående anskaffningsvärde, överfört från Socialstyrelsen	4 012
Summa anskaffningsvärde	4 012
Ingående ackumulerade avskrivningar	0
Ingående ackumulerade avskrivningar, överfört från Socialstyrelsen	-2 402
Årets avskrivningar	-454
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 856
Utgående bokfört värde	1 156
Not 10 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	
Ingående anskaffningsvärde	0
Ingående anskaffningsvärde, överfört från Socialstyrelsen	22 582
Årets anskaffningar	838
Summa anskaffningsvärde	23 420
Ingående ackumulerade avskrivningar	0
Ingående ackumulerade avskrivningar, överfört från Socialstyrelsen	-12 244
Årets avskrivningar	-1 994
Summa ackumulerade avskrivningar	-14 238
Utgående bokfört värde	9 182
Not 11 Fordringar hos andra myndigheter	
Fordran ingående mervärdesskatt	6 433
Kundfordringar hos andra myndigheter	2
Summa	6 436
Not 12 Övriga fordringar	
Uppbördsfordringar	5 132
Fordran Kreditfaktura European Conference Service Group	6
Övriga fordringar	0
Summa	5 139

(tkr)	2013-12-31
Not 13 Förutbetalda kostnader	
Förutbetalda hyreskostnader	7 275
Tele, från svensk leverantör	1 260
Övriga förutbetalda kostnader	1 358
Summa	9 893
Not 14 Avräkning med statsverket	
Uppbörd	
Ingående balans	0
Redovisat mot inkomsttitel	-11 139
Uppbördsmedel som betalats till icke-räntebärande flöde	6 006
Skulder avseende Uppbörd	-5 132
Anslag i räntebärande flöde	
Ingående balans	0
Redovisat mot anslag	356 262
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-376 200
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-19 938
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	
Ingående balans, överfört från Socialstyrelsen	7 433
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-907
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	6 526
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	
Ingående balans	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	6 006
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-6 006
<i>Saldo</i>	<i>0</i>
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0
Summa Avräkning med statsverket	-18 545
Not 15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	
Ingående avsättning	0
Årets pensionskostnad	518
Årets pensionsutbetalningar	-138
Utgående avsättning	380
Not 16 Lån i Riksgäldskontoret	
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.	
Ingående balans	0
Under året nyupptagna lån	16 446
Årets amorteringar	-3 554
Utgående balans	12 892
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	52 620

(tkr)	2013-12-31
Not 17 Skulder till andra myndigheter	
Arbetsgivaravgifter	7 076
Leverantörsskulder andra myndigheter	6 960
Summa	14 036
Not 18 Övriga skulder	
Personalens källskatt	6 943
Arvodesräkningar ej anställda	393
Övrigt	1
Summa	7 337
Not 19 Upplupna kostnader	
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	28 446
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	5 216
Övriga upplupna kostnader	4 688
Summa	38 350
Not 20 Oförbrukade bidrag	
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	537
varav som förväntas tas i anspråk inom tre månader	537
Summa	537
Not 21 Övriga förutbetalda intäkter	
Övriga förutbetalda intäkter	256
Summa	256
Avser ersättning från NCC för ökade kostnader för tillfälliga lokaler.	
ANSLAGSREDOVISNING	
Not 22 Uo 9 8:2 ap.1	
Inspektionen för vård och omsorg (ram)	
Enligt regleringsbrevet disponerar IVO en anslagskredit på 20 000 tkr.	
Anslaget är räntebärande.	
Not 23 2714 223	
Vitesförelägganden	
Avvikelsen mellan beräknat belopp och redovisade inkomster på inkomsttiteln beror på att Förvaltningsrätten har dömt ut mindre vitesförelägganden enligt Socialtjänstlagen än beräknat.	

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2013-06-01–2013-12-31
Låneram Riksgäldskontoret	
Beviljad	52 620
Utnyttjad	12 892
Kontokrediter Riksgäldskontoret	
Beviljad	37 620
Maximalt utnyttjad	0
Räntekonto Riksgäldskontoret	
Ränteutgifter	436
Räntekostnader	0
Avgiftsintäkter	
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>	
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0
Avgiftsintäkter	2 334
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>	
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	20 000
Avgiftsintäkter	11 139
Övriga avgiftsintäkter	0
Anslagskredit	
Beviljad	20 000
Utnyttjad	0
Anslag	
Ramanslag	
Anslagssparande	19 938
varav in-tecknat	0
Bemyndiganden (ej tillämplig)	
Personal	
Antalet årsarbetskrafter (st)*	320
Medelantalet anställda (st)	599
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 111
Kapitalförändring**	
Årets	0
Balanserad	0

* Antal årsarbetskrafter har beräknats med år 2013 som utgångspunkt och IVO startade sin verksamhet 2013-06-01.

Värdet avviker därför stort från medelantalet anställda, som beräknats för perioden 2013-06-01–2013-12-31.

** Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsmissigt och därför blir årets kapitalförändring ± 0.

Ersättningar till ledande befattningshavare och insynsråd

Ersättningar och andra förmåner

	Förmån	Lön (tkr)
Ledande befattningshavare/ledamot i andra styrelser etc		
Generaldirektör Gunilla Hult Backlund	–	731
Inga övriga uppdrag		

	Förmån	Ersättning (tkr)
Rådsledamöter/ledamot i andra styrelser etc		
Ann Arleklo	–	–
Ledamot i Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd och styrelseledamot i Sundspärlans AB		
Staffan Blom	–	–
Ledamot i patientrådet vid Myndigheten för Vårdanalys		
Margareta Kjellin	–	–
Ledamot i insynsrådet Länsstyrelsen Gävleborg och suppleant i Hjälpmedelsinstitutets styrelse		
Göran Stiernstedt	–	–
Styrelseledamot i Equalis AB. Ledamot i Smittskyddsinstitutets insynsråd och styrelseordförande i Akershus universitetssjukhus HF, Norge		
Kristina Svahn Starrsjö	–	–
Generaldirektör Datainspektionen		
Jimmie Trevett	–	–
Inga övriga uppdrag		

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 20 februari 2014

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

Inspektionen för vård och omsorg undantas från 2 kap. 8 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i anslutning till underskriften i årsredovisningen lämna en bedömning av huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande. (Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Inspektionen för vård och omsorg, S2013/8842/SAM, Regeringsbeslut I:8).

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon: 010-788 50 00
registrator@ivo.se
www.ivo.se

